

حانیه موحیدین
روزنامه‌نگار

شنبه هر هفته در صفحه «حافظه» فرهیختگان با روایت‌هایی از روزنامه‌ها و رسانه‌های دیروز در همان هفته، حافظه تاریخی شما را به چالش می‌کشیم. مهم‌ترین وقایع ۸ تا ۱۴ اردیبهشت برای شماره امروز.

دیروز این هفته

- ۸ اردیبهشت
۱۳۵۵ محمدجواد ظریف، نماینده دائم ایران در سازمان ملل، اعتراض رسمی جمهوری اسلامی ایران را نسبت به انتخاب اسرائیل در معاونت کمیسیون خلع سلاح سازمان ملل اعلام کرد و این گزینش را «مسخره» خواند.
- ۱۳۷۷ با تلاش باستان‌شناسان، بخشی از شهر قدیمی ری از دل خاک بیرون آمد.
- ۱۳۶۱ مصدام حسین در مصاحبه‌ای اعلام کرد عراق بخشی از جنگ‌افزارهای موردنیاز خود در جنگ علیه ایران را از مصر خریداری می‌کند.
- ۱۳۶۰ علی اکبر قربان شیرودی، فرمانده هوانیروز در یکی از جبهه‌های غرب کشور به شهادت رسید.
- ۱۳۵۹ در حکم امام خمینی (ره)، ابراهیم یزدی به سرپرستی موسسه کیهان منصوب شد.
- ۱۳۵۸ پیش‌نویس طرح تشکیل شوراهای شهری و روستایی از سوی وزارت کشور تهیه و اعلام شد.
- ۱۹ اردیبهشت
۱۳۵۵ حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب در دیدار اعضای شورای مرکزی و کمیته‌های علمی همایش صمدین سالگرد مشروطیت اظهار داشت: «باید به مساله مشروطیت و تجربه‌اندوزی از آن توجه جدی داشت و تاریخی مستند، جامع، روشن و دقیق از مشروطیت ارائه شود.»
- ۱۳۷۱ مهندس مهدی چمران از سوی شورای شهر تهران با کسب ۱۴ رای بر کرسی ریاست این شورا تکیه زد.
- ۱۳۷۸ اولین شوراهای اسلامی شهر و روستا با پیام‌رهر انقلاب آغاز به کار کرد. این روز، روز شورا نام گرفت.
- ۱۳۶۸ حسان طبری، نظریه‌پرداز حزب توده ایران، در ۷۲ سالگی به علت ناراحتی کلیه در بیمارستان درگذشت.
- امام‌خمینی (ره) در نامه‌ای به رئیس مجلس خبرگان رهبری خواستار حذف شرط مرجعیت در شرایط رهبری نظام در متمم قانون اساسی شد.
- ۱۰ اردیبهشت
۱۳۴۲ برخی مسئولان کشور در اعتراض به درخواست توهین‌آمیز و غیرمنطقی دولت انگلیس برای تغییر نام «فرودگاه امام خمینی (ره)» خواستار اخراج سفیر انگلیس و عذرخواهی دولت آن کشور شدند.
- ۱۳۸۱ کاندولیزا رایس، مشاور امنیت ملی جرج بوش اظهار داشت: «تلاش‌های ایران برای دستیابی به سلاح‌های کشتار جمعی، این کشور را «محور شرارت» کرده است.»
- ۱۳۷۶ آیت‌ا... خامنه‌ای در فرمانی خواستار جلوگیری از بازگشت سفیر آلمان به تهران به خاطر جوسازی مسموم دولت متبوع وی علیه ایران در حادثه «میکونوس» شد.
- ۱۳۶۲ رولاندین کیانوری، دبیرکل حزب توده و محمود اعتمادزاده (م. الف. به‌آذین) در یک برنامه تلویزیونی از جاسوسی‌ها، خیانت‌ها، جرائم، قانون‌شکنی‌ها، فریب مردم و تخلفات خود از آغاز پیدایش حزب توده به‌ویژه از آغاز پیروزی انقلاب سخن گفتند.
- ۱۳۶۱ عملیات بیت‌المقدس با هدف آزادسازی خرمشهر در جبهه‌های جنوب آغاز شد. همچنین محسن وزوایی، بنیانگذار لشکر ۱۰ سیدالشهداء(ع) به شهادت رسید.
- ۱۳۶۰ امام‌خمینی (ره) طی سخنانی به گروه‌های مسلح‌وا از جمله سازمان مجاهدین خلق هشدار داد اسلحه‌را کنار گذارده، به آغوش ملت بازگردند.
- ۱۳۵۹ در جریان یک گروگانگیری تروریستی که در سفارت ایران در لندن به وقوع پیوست، کلیه کارمندان سفارت و مراجعه‌کنندگان همراه با یک مأمور نگهبان انگلیسی به گروگان ۶ مرد مسلح درآمدند.
- ۱۳۵۸ امام‌خمینی(ع) در نامه‌ای به دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور خارجه، خواستار قطع روابط دیپلماتیک با مصر به دلیل انقصاد پیمان کمپ دیوید شدند.
- دفتر نمایندگی هواپیمایی اسرائیل مستقر در فرودگاه مهرآباد توسط مأموران نخست‌وزیری تصرف و موم‌شد. هنگام تصرف دفتر، تلکس موجود در آن همچنان روشن و فعال بود.
- «هیات اعزامی خلق عرب» در نامه‌ای به مهدی بازرگان خواسته‌های عرب‌زبانان ایران را در ۱۲ ماده مطرح کردند. از جمله این مواد تغییر نام خوزستان به عربستان بود.
- ۱۱ اردیبهشت
۱۳۸۰ آیت‌ا... خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب با صدور فرمانی در هشت ماده، روسای قوای سه‌گانه کشور را به مبارزه با فساد مالی و اقتصادی در کشور فراخواند.
- ۱۳۵۹ روحانی مجاهد، آیت‌ا... سیدحسن شیرازی به شهادت رسید.
- ۱۳۵۸ استادمرتضی مطهری هنگامی که از منزل دکتردایا... سبحانی در خیابان فخرآباد تهران در ساعات آخر شب خارج می‌شد، هدف حمله مسلحانه گروه تروریستی فرقان قرار گرفت و به شهادت رسید.
- ۱۳۴۲ امام‌خمینی (ره) در مذاکره و سازش با دولت اسد... علم فرمودند: «تا آنجا که اختیار روحانیت با ماست، تن به هیچ مصالحه‌ای نخواهیم داد.»
- ۱۲ اردیبهشت
۱۳۶۲ پنج نفر از اعضای کادر مرکزی حزب توده به نام‌های غلامحسین قائم‌پناه، فهدمقدم‌زاده، احمدعلی‌رصدی، هارگی آوانسیان و کیومرث زرنشاس در یک برنامه تلویزیونی گوشه‌هایی از اقدامات جاسوسی خود را تشریح کردند.
- ۱۳۵۷ محمدرضا پهلوی امروز در مصاحبه با «دی ولت» چاپ آلمان گفت: «حوادث افغانستان به وضوح نشان می‌دهد که چرا ایران باید از نظر نظامی نیرومند باشد.»
- ۱۳ اردیبهشت
۱۳۸۲ محمود احمدی‌نژاد با ۱۲ رای از مجموع ۱۵ رای اعضای شورای اسلامی شهر، به‌عنوان شهردار تهران انتخاب شد.
- ۱۳۶۸ سیدمحمد خاتمی، وزیر ارشاد اسلامی اعلام کرد حج بدون برائت از مشرکین تنها به منزله پذیرفتن دخالت سیاست‌های آمریکا واستکبار در امور حج است.
- ۱۳۶۲ حزب توده توسط دولت ایران منحل اعلام شد. این حادثه سه ماه پس از کشف شبکه جاسوسی این حزب در کشور و اعتراف رهبران‌ش صورت گرفت.
- ۱۴ اردیبهشت
۱۳۶۲ امام‌خمینی (ره) به‌مناسبت دستگیری رهبران حزب توده‌وانحلال این حزب طی بیانیه‌ای سران این حزب را ماره‌ای خوش‌خط و خالی دانستند که هر یک سوابق طولانی ۲۰ و ۳۰ ساله در جهات تشکیلاتی، اطلاعاتی و جاسوسی داشته‌وا از تخصص در این امور بهره‌وافی داشتند.
- ۱۳۵۹ سازمان مجاهدین خلق، مسعودرجوی را به‌عنوان کاندیدای این سازمان برای شرکت در انتخابات دومین دوره مجلس شورای اسلامی از حوزه تهران معرفی کرد.
- ۱۳۵۸ امام‌خمینی(ره) در پی شهادت آیت‌ا... مرتضی مطهری فرمودند: «با ترور شخصیت‌های بزرگ، اسلام تأیید می‌شود.»
- ۱۳۵۶ خزایر قشم، کیش و ابوموسی بنادر آزاد ایران اعلام شدند.
- ۱۳۰۶ قانون تأسیس «بانک ملی ایران» در مجلس شورای ملی تصویب شد.

بنیانگذار کبیر انقلاب که در شهر قم به ســـر می‌بردند، ۱۱ اردیبهشت ۱۳۵۸ و در پی شهادت استاد مرتضی مطهری، پیام تسلیتی صادر و خطاب به ملت ایران فرمودند:

«این جانب به اسلام و اولیای عظیم‌الشان آن و به ملت اسلام و خصوص ملت مبارز ایران ضایعه اسف‌انگیز شهید بزرگوار و متفکر و فیلسوف و فقیه عالی‌مقام مرحوم آقای حاج شیخ مرتضی مطهری- قدس سره- را تسلیت و تبریک عرض می‌کنم. تسلیت در شهادت شخصیتی که عمر شریف و ارزنده خود را در راه اهداف مقدس اسلام صرف کرد و با کجروی‌ها و انحرافات مبارزه سرسخانه کرد، تسلیت در شهادت مردی که در اسلام‌شناسی و فنون مختلفه اسلام و قرآن کریم کم‌نظیر بود. من فرزند بسیار عزیزی را از دست دادم و در سوگ او نشستم که از شخصیت‌هایی بود که حاصل عمرم محسوب می‌شد. در اسلام عزیز با شهادت این فرزند پرومند و عالم جاودان ثلمه‌ای وارد شد که هیچ چیز جایگزین آن نیست. و تبریک در داشتن

در مبارزه با فساد هیچ نهاد و دستگاهی نباید استثنا شود

و فرار سرمایه‌ها است. تولید کنندگان این کشور، خود نخستین قربانیان فساد مالی و اقتصاد ناسالم هستند. ۳- کار مبارزه با فساد را چه در دولت و چه در قوه قضائیه به افراد مطمئن و برخوردار از سلامت و امانت بسپارید. ۴- ضربه عدالت باید قاطع ولی در عین حال دقیق و ظریف باشد. متهم کردن بی‌گناهان یا معامله یکسان میان خیانت و اشتباه یا یکسان گرفتن گناهان کوچک با گناهان بزرگ جایز نیست. ۵- بخش‌های مختلف نظارتی در سه قوه از قبیل سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات و وزارت اطلاعات باید با همکاری صمیمانه، نقاط دچار آسیب در گردش مالی و اقتصادی کشور را به‌درستی شناسایی کنند ۶- وزارت اطلاعات موظف است در چارچوب وظایف قانونی خود، نقاط آسیب‌پذیر در فعالیت‌های اقتصادی دولتی کلان و نیز مراکز مهم تصمیم‌گیری اقتصادی و پولی کشور را پوشش اطلاعاتی دهد. ۷- در امر مبارزه با فساد نباید هیچ تبعیضی دیده شود. هیچ کس و هیچ نهاد و دستگاهی نباید استثنا شود. ۸- با این امر مهم و حیاتی نباید به گونه شعاری و تبلیغاتی و تظاهر گونه رفتار شود. به‌جای تبلیغات باید آثار و برکات عمل، مشهود شود. به دست‌اندر کاران این مهم تأکید کنید که به‌جای پرداختن به ریشه‌ها و ام‌الفسادها سراغ ضعفا و خطاهای کوچک نروند و نقاط اصلی را رها نکنند. هر گونه اطلاع‌رسانی به افکار عمومی که البته در جای خود لازم است، باید دور از اظهارات و نسنجیده و تبلیغات‌گونه بوده و حفظ آرامش و اطمینان افکار عمومی را در نظر داشته باشد. از خداوند متعال اخلاص و جد و توفیق را برای خود و شما و همه مسئولان این امور مسالت می‌کنم و امیدوارم این اقدام مورد رضای حضرت بقیة...الاعظم روحی فاده قرار گرفته، گام بلندی به‌سوی رفاه و آسایش عمومی تدارک کند.

منتجب‌نیا: تصور ابطال انتخابات غلط است

برخی منافع خود را در خطر می‌بینند که این‌گونه در نماز جمعه سخنرانی می‌کنند

رسول منتجب‌نیا، قائم‌مقام حزب اعتماد ملی ۱۲ اردیبهشت سال ۱۳۷۹، درباره احتمال ابطال انتخابات تهران بعد از تخلفات گسترده در انتخابات مجلس ششم گفت: «تصور ابطال انتخابات تهران تصور بسیار غلطی است، چرا که مردم تهران با عشق و علاقه وارد صحنه شدند و جمعیتی بالغ بر سه میلیون نفر رای دادند. بیش از ۷۰ روز است که منتظر اعلام نتیجه هستند.» وی در گفت‌وگو با خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) همچنین افزود: «تاخیر در اعلام صحت انتخابات می‌تواند ضایعات جبران‌ناپذیری پدید آورد و نفرت و انزجار مردم نسبت به بعضی مسئولان را در پی داشته باشد، لذا نمی‌توان تصور ابطال را داشت. کسانی که درصدد ابطال هستند یا این اندیشه را در ذهن می‌پروراندند، یا مردم را به اصال‌ت قبول ندارند یا نمی‌توانند تحلیل کنند که ابطال شهر بزرگی چون تهران و زیر پا گذاشتن آرای بیش از سه میلیون نفر چه ضایعاتی در پی خواهد داشت.» نماینده منتخب تهران در مجلس ششم درباره واکنش گروه‌های دوم خرداد در برابر احتمال ابطال انتخابات تهران یا به تعویق افتادن مجلس ششم گفت: «تیروهای دوم خرداد همیشه طرفدار آرامش و امنیت‌اند، بنابراین نه تنها مردم را به تشنج دعوت نمی‌کنند، بلکه آن را تأیید هم نمی‌کنند و اصرار دارند مشکلات از طریق قانونی حل شود و ما امیدواریم آقایان منافع و مصالح کشور را در نظر بگیرند.» وی همچنین در پاسخ به این سوال که آقای هاشمی چه چیزی را در خطر می‌بیند که این گونه در نمازجمعه سخنرانی می‌کند؟ گفت: «هن فکر می‌کنم ایشان منافع خود را در خطر جدی دیده و احساس کرده دیگر جایگاه سیاسی برایش در جامعه باقی نمانده و بنابراین آخرین تلاشش را انجام داده، ولو به قیمت اینکه پرونده سیاسی خود را در تاریخ کشور پیچید.»

بریزید خون‌ها را؛ زندگی ما دوام پیدا می‌کند. بگشید ما را؛ ملت ما بیدارتر می‌شود. ما از مرگ نمی‌ترسیم؛ و شما هم از مرگ ما صرفه ندارید.

دلیل عجز شماست که در سیاهی شب، متفکران ما را می‌کشید. برای اینکه منطق ندارید. اگر منطق داشتید که صحبت می‌کردید؛ مباحثه می‌کردید. لکن منطق ندارید، منطق شما ترور است! منطق اسلام ترور را باطل می‌داند. اسلام منطق دارد؛ لکن با ترور شخصیت‌های بزرگ ما، شخص‌های بزرگ ما، اسلام ما تأیید می‌شود.»

شهادت مطهری و موج نوین در جهان اسلام
«نهضت ما زنده شد. تمام اقشار ایران، باز زندگی از سر گرفت. اگر یک سستی، ضعیفی پیدا کرده بود، زنده شد. اگر نبود شهادت این مرد بزرگ، و اگر مرده بود این مرد بزرگ در بستر خودش، این تأیید نمی‌شد؛ این موج برنمی‌خاست. الان موجی در همه دنیا، همه دنیا، همه دنیایی که به اسلام علاقه دارند، این موج بلند شد.»

اگر تاجر ورشکسته بازار را به آتش بکشد، خود و کالایش هم خواهد سوخت

حجاریان: ما پدر جد اصلاحاتیم نه پدر خوانده

«سعید حجاریان» پس از سخنرانی با عنوان «دمو کراسی از کجا می‌آید؟» که عصر روز سه‌شنبه هشت اردیبهشت ۸۳، در دفتر مرکزی جبهه مشارکت بر گزار شد، به گزارش «ایسنا» در جمع خبرنگاران در پاسخ به اینکه «چه گروه‌هایی می‌توانند هسته مرکزی رهبری اصلاحات را در آینده در دست بگیرند؟» به توان و برنامه‌های هریک از احزاب اشاره کرد و افزود: «بسته به اینکه چقدر برنامه احزاب بهتر و وفادارتر به دمو کراسی باشد، می‌توان آنها را عضو هسته مرکزی رهبری اصلاحات قلمداد کرد.» عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت، همچنین در واکنش به نقد برخی که حزب متبوعش را پدرخوانده جبهه دوم خرداد می‌خوانند، گفت: «با وجود ۱۵۰ - ۱۶۰ کرسی نمایندگان عضو فراکسیون مشارکت در میان ۲۹۰ نماینده مجلس باید جبهه مشارکت را پدردرد اصلاح‌طلبان و جبهه دوم‌خرداد دانست، نه پدرخوانده. چرا که وزن جبهه مشارکت به واقع بیش از دیگر گروه‌ها بوده است.» به اعتقاد وی، چنانچه جبهه مشارکت از این پس نیز خوب عمل کند، می‌تواند همچنان رهبری و هدایت پدرخوانده. اگرچه وزن جبهه مشارکت به واقع بیش از دیگر اصلاح‌طلبان را در عهده داشته باشد. احزاب دیگر نیز بسته به اینکه چه وضعی خواهند داشت، می‌توانند در رهبری جبهه دوم خرداد و کلیه اصلاح‌طلبان سهیم باشند. حجاریان در پاسخ به اینکه پس از خروج اصلاح‌طلبان از مجلس چگونه می‌توان وضع آنها را سنجید، تعیین وضع آنها را موکول به انتخابات بعدی کرد. عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت، تعیین راهبرد آینده اصلاح‌طلبان را بحث مفصلی دانست که باید روی آن کار شود. حجاریان در پاسخ به پرسش خبرنگار دیگری که از ماهیت دمو کراسی پرسید، گفت: «دمو کراسی بخشی از خرد جمعی در گفت‌وگوی توأم با آرامش و گردش نخبران، بدون خشونت است.» عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت، درباره به دست آوردن اکثریت مجلس از سوی اصولگرایان در انتخابات اخیر (مجلس هفتم) خاطرنشان کرد: «همچنانکه یک تاجر ورشکسته حاضر به خروج از بازار نیست و می‌کوشد بار دیگر برای خود اعتبار کسب کند، در بازار سیاست نیز اینچنین است. همچنان که راست محافظه کار پس از شکست در بازار سیاست کوشید بار دیگر به بازار برگردد، حضور مجدد در بازار سیاست نیازمند نوسازی و ارائه جنس بهتر است. این در حالی است که اگر تاجر ورشکسته بازار را به آتش بکشد، نه تنها مشکل حل نمی‌شود، بلکه خود تاجر و کالایش هم خواهد سوخت.»

روایت رهبری از ۲۰ سال همکاری و هنر گل آقا

در پی در گذشت هنرمند طنزپرداز و مبتکر، مرحوم کیومرث صابری (گل آقا)، رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در ۱۲ اردیبهشت ۸۳، پیام تسلیتی را صادر کردند و فرمودند: «با تأسف فراوان در گذشت هنرمند طنزپرداز و مبتکر، مرحوم آقای کیومرث صابری را دریافت کردم. این ضایعه‌ای در عرصه هنر و غم بزرگی برای دوستان و معشاران او و کسانی است که با سلامت نفس و پاکدامنی سیاسی او آشنا بودند. او یار دیرین شهید رجایی و طرفدار همیشگی انقلاب و نظام اسلامی بود. هنر برجسته او در سال‌های دفاع مقدس همواره در خدمت کشور قرار داشت و او تا آخرین روز عمر خود هرگز قلم و قریحه سرشار خود را جز در راه ایمان و باور خود به کار نگرفت. اینجانب که مدت‌ها از همکاری او و در همه بیست سال اخیر از لطف هنر او برخوردار بوده‌ام، خود را در غم در گذشت او شریک می‌دانم و به خانواده محترم و دوستان و همکاران او تسلیت می‌گویم و رحمت و غفران الهی را از خداوند متعال برای او مسالت می‌کنم.»